
VERTIGO
NR. 68 | WINTER 2021
duizelingwekkende dosis cinema
LAMB
SPENCER
C'MON C'MON
LICORICE PIZZA
NIGHTMARE ALLEY
SPIDER-MAN: NO WAY HOME
THE MATRIX RESURRECTIONS
WEST SIDE STORY
COVER 1 WINTER 2021

Winner Guild Film Prize Berlin Film Festival

Winner Golden Bear 70 Internationale Filmfestspiele Berlin Competition

Winner Prize of the Ecumenical Jury Berlin Film Festival

★★★★

'A MAJOR WORK OF IRANIAN CINEMA'

THE FILM STAGE

THERE IS NO EVIL

LE DIABLE N'EXISTE PAS

A FILM BY **MOHAMMAD RASOULOF**

EHSAN MIRHOSSEINI SHAGHAYEGH SHOURIAN KAVEH AHANGAR ALIREZA ZAREPARAST SALAR KHAMSE MOHAMMAD VALIZADEGAN MAHTAB SERVATI MOHAMMAD SEDIGHI MEHR JILA SHAHI BARAN RASOULOF DIRECTOR OF PHOTOGRAPHY ASHKAN ASHKANI EDITED BY MOHAMMADREZA MOINI MEYSAM MOINI MUSIC BY AMIR MOLOOK POUR PRODUCTION DESIGNER SAEED ASADI PRODUCED BY KAVEH FARNAM FARZAD PAK & MOHAMMAD RASOULOF WRITTEN AND DIRECTED BY MOHAMMAD RASOULOF

RELEASE 8-12

★★★★★

'A VERY VIOLENT, VERY FUNNY AND ODDLY LIFE-AFFIRMING FILM'

THE OBSERVER

★★★★ THE GUARDIAN

★★★★ TIME OUT

OPENINGSFILM INTERNATIONAL FILM FESTIVAL ROTTERDAM

NOTHING IS RANDOM

RIDERS OF JUSTICE

A FILM BY **ANDERS THOMAS JENSEN**

MADS MIKKELSEN · NIKOLAJ LIE KAAS · ANDREA HEICK GADEBERG · LARS BRYGMANN · NICOLAS BRO

RELEASE 22-12

SEPTEMBER FILM www.septemberfilm.be /septemberfilmbe

BASED ON TRULY POSSIBLE EVENTS

Don't Look UP

LEONARDO DiCAPRIO · JENNIFER LAWRENCE

ROB MORGAN · JONAH HILL · MARK RYLANCE

TYLER PERRY · TIMOTHÉE CHALAMET

RON PERLMAN · ARIANA GRANDE

SCOTT MESCUDI WITH CATE BLANCHETT

AND MERYL STREEP

NETFLIX PRESENTS A HYPEROBJECT INDUSTRIES PRODUCTION A FILM BY ADAM McKAY LEONARDO DiCAPRIO JENNIFER LAWRENCE "DON'T LOOK UP" ROB MORGAN JONAH HILL MARK RYLANCE TYLER PERRY TIMOTHÉE CHALAMET RON PERLMAN ARIANA GRANDE SCOTT MESCUDI WITH CATE BLANCHETT AND MERYL STREEP CASTING BY FRANCINE MAISLER MUSIC BY GABE HILFER DP NICHOLAS BRITELL PRODUCTION DESIGNER CLAYTON HARTLEY DIRECTOR OF PHOTOGRAPHY LINUS SANDGREN A.S.C. F.S. EDITED BY RON SUSSKIND EXECUTIVE PRODUCER JEFF WAXMAN PRODUCED BY ADAM McKAY B.O.A. & KEVIN MESSICK B.O.A.

STORY BY **ADAM McKAY & DAVID SIROTA** SCREENPLAY BY **ADAM McKAY** DIRECTED BY **ADAM McKAY**

HYPEROBJECT

VANAF 8 DECEMBER IN DE BIOSCOOP EN OP NETFLIX

NETFLIX | 22 DECEMBER

THE LOST DAUGHTER

ACADEMY AWARD® WINNER

OLIVIA COLMAN

DAKOTA JOHNSON

JESSIE BUCKLEY

WINNER BEST SCREENPLAY VENICE FILM FESTIVAL 78

Telluride Film Festival 2021

New York Film Festival 59

BFI LONDON FILM FESTIVAL OFFICIAL SELECTION 2021

MILL VALLEY FILM FESTIVAL 2021

A FILM BY

MAGGIE GYLLENHAAL

NETFLIX PRESENTS AN IN THE CURRENT / PIE FILMS PRODUCTION IN ASSOCIATION WITH ENDEAVOR CONTENT SAMUEL MARSHALL FILMS FALIRO HOUSE PRODUCTIONS A FILM BY MAGGIE GYLLENHAAL OLIVIA COLMAN "THE LOST DAUGHTER" DAKOTA JOHNSON JESSIE BUCKLEY PAUL MESCAL DAGMARA DOMIŃCZYK JACK FARTHING OLIVER JACKSON-COHEN ATHENA MARTIN WITH PETER SARSGAARD AND ED HARRIS CASTING BY KAHLEEN CRAWFORD MUSIC BY DICKON HINCHLIFFE EDITED BY EDWARD ASHLEY ARMSTRONG PRODUCTION DESIGNER SUSAN MATHESON COSTUME DESIGNER HANK CORWIN A.C.E. DIRECTOR OF PHOTOGRAPHY HÉLÈNE LOUVART, A.F.C. ASSOCIATE PRODUCERS MARLON VOGELGESANG DAVID GILBERY OLIVIA COLMAN CHRISTOS V. KONSTANTAKOPOULOS TANIA YAREMKO CHARLOTTE KOMOWITZ PRODUCED BY MAGGIE GYLLENHAAL P.G.A. CHARLES DORFMAN SCREENPLAY BY MAGGIE GYLLENHAAL BASED ON THE NOVEL BY ELENA FERRANTE PUBLISHED BY

ENDEAVOR CONTENT SAMUEL MARSHALL FILMS

VANAF 15 DECEMBER IN DE BIOSCOOP EN OP

NETFLIX | 31 DECEMBER

WAT WORDT JOUW FAVORIET VOOR 2022?

RITUEEL
Hans Herbots

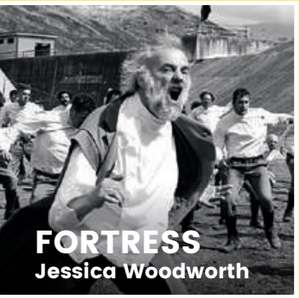

BAGHDAD MESSI
Sahim Omar Kalifa

REBEL
Adil & Bilall

CLOSE
Lukas Dhont

SKUNK
Koen Mortier

L'INCONNU(E)
Peter Monsaert

FORTRESS
Jessica Woodworth

ZEPPOS
Douglas Boswell

HET SMELT
Veerle Baetens

ZEEVONK
Domien Huyghe

H4Z4RD
Jonas Govaerts

THE CHAPEL
Dominique Deruddere

ZILLION
Robin Pront

ALLER/RETOUR
Dorothée van den Berghe

Design_Team Flanders

flaminGO #WeLoveCinema

VAF Vlaanderen verbeelding werkt

9 VOORWOORD

10 SPENCER

16 THE HAND OF GOD

18 SPIDER-MAN: NO WAY HOME

20 LAMB

24 WHERE'S ANNE FRANK

26 NIGHTMARE ALLEY

32 THE ELECTRICAL LIFE OF LOUIS WAIN

34 LICORICE PIZZA

36 C'MON C'MON

40 THE MATRIX RESURRECTIONS

42 WEST SIDE STORY

50 KLAPS

VERTIGO

VERTIGO
Postbus 10009, 2000 Antwerpen
info@vertigoweb.be
vertigoweb.be

HOOFDREDACTEUR / BLADMANAGER
Steven Tuffin
steven@vertigoweb.be

MEDEWERKERS
Anke Brouwers, Chris Craps, Ruben Nollet

WEBMASTER
Hans verschooten

WEBREDACTIE
Arno Callens

EINDREDACTIE
Nicolas Quaghebeur

LAY-OUT
Geert Verbist

RECLAMEREGIE
info@vertigoweb.be

VERANTWOORDELIJKE UITGEVER
Dorian van der Brempt
Postbus 10009
2000 Antwerpen

DRUK
Moderna Printing

Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt door middel van druk, fotokopie, scan of op enige andere wijze, zonder voorafgaand schriftelijk akkoord van de uitgever.

VERTIGObe
VERTIGOgram
VERTIGObe

VAF
Vlaanderen
verbeelding werkt

Als hoofdredacteur van een Vlaams filmmagazine maak je wat mee. De ene dag voelt een filmverdeler zich geroepen om je te vertellen wat hét grote probleem van *Vertigo* is, namelijk dat het blad voornamelijk in de bioscopen ligt – wat hij daar exact mee bedoelt, zal een of ander marketinggenie waarschijnlijk perfect kunnen uitleggen. De andere dag krijg je van een cinema-uitbater te horen dat *Vertigo* een flutboekje is dat niets voorstelt en daarom nooit wordt meegenomen – dat andere bioscopen regelmatig om extra exemplaren vragen, wilde hij natuurlijk niet geloven.

In deze op allerlei vlakken pikdonkere dagen counter ik het bovenstaande graag met wat positiviteit – kwestie van het gezellig te houden rond de kerst- en nieuwjaarsperiode. Zo had *Vertigo* onlangs het genoegen om Halloween op te leuken met een speciale screening van *Duyster*, de Vlaamse found footage horrorfilm die Jordi Ostir en Thomas Vanbrabant helemaal op eigen houtje gemaakt kregen. Enkele weken later organiseerden we avant-premières van Jeroen Percevals bejubelde regiedebuut *Dealer* en de Griet Op de Beeck-verfilming *Kom hier dat ik u kus* in aanwezigheid van verschillende cast- en crewleden.

Het was geweldig om telkens alleen maar gelukkige gezichten te zien. De aanwezige *Vertigo*-vrienden opperden dat ze blij waren dat we hen met ons enthousiasme opnieuw naar de bioscoop hadden gelokt. De exploitanten waren verrukt om nog eens écht volle zalen te zien. En de regisseurs en acteurs stonden versteld van het voelbare enthousiasme bij het publiek. Voordat je denkt dat dit één grote *humblebrag* is: in dit hele verhaal ben ik nog het dankbaarst. Het is immers een ware eer – én het doet fucking veel deugd – om door zoveel filmliefde omringd te worden.

Tot in de cinema!

STEVEN TUFFIN
HOOFDREDACTEUR

PRINSES OP DE DOOL

Vijf jaar nadat hij Natalie Portman als Jacqueline Kennedy heeft laten schitteren in *Jackie*, puurt Pablo Larraín in *Spencer* een Oscarwaardige vertolking uit Kristen Stewart als Princess Diana. Noem zijn nieuwe film echter geen makkelijke herhalingsoefening of een afkooksel van *The Crown* en waag het ook niet om van stuntcasting te spreken. De Chileense arthouselieveling in de verdediging. **STEVEN TUFFIN**

FRIS IDEE

De Chileense cineast Pablo Larraín groeide dankzij *Tony Manero*, *No*, *El club* en *Neruda* uit tot een vaste waarde op de grootste filmfestivals en in het arthousecircuit. De mainstream lonkte voor het eerst in 2016 met *Jackie*. Daarin vertolkte Natalie Portman Jacqueline Kennedy in de dagen na de aanslag op haar echtgenoot, de Amerikaanse president John F. Kennedy. Nu komt Larraín op de proppen met *Spencer*, met Kristen Stewart als Princess Diana tijdens de kerstperiode waarin ze besliste om Prince Charles na jaren vol spanningen te verlaten.

'*Jackie* was een project dat me werd aangeboden', steekt de regisseur van wal over de ogenschijnlijke gelijkenissen tussen de twee projecten. 'Pas nadat ik de nodige research had gedaan en een connectie voelde met het materiaal, zei ik toe. In het geval van *Spencer* bracht ik de bal zelf aan het rollen. Ik ging samen met mijn broer en vaste producent op zoek naar cofinanciers en de juiste scenarist. Daarnaast is *Jackie* een film over herinneringen, erfgoed en rouw, terwijl *Spencer* over identiteit en moederschap gaat.'

MOEDERROL

In *Spencer* komen verschillende versies van Diana aan bod: het losgeslagen lid van de Britse royals dat zonder boe of bah een baancafé binnenwandelt om de weg te vragen, de weerloze prooi voor de vraatzuchtige paparazzi die haar na een kerkdienst staan op te wachten, de verdwaalde ziel die een betere band heeft met het keukenpersoneel dan met haar aangetrouwde familie en – *last but not least* – de warme moeder die met haar jonge zonen Harry en William vertederende momenten meemaakt.

Aan dat laatste element hechtte Larraín veel belang omdat zijn eigen moeder een cruciale rol had gespeeld in het wordingsproces van *Spencer*: 'Als kind vond ik het effect dat Diana op mijn moeder had enorm fascinerend. Ze leek wel bezeten door haar. Ze volgde haar gaan en staan op de voet. De dingen die Diana zei, de kleren die ze droeg: niets ontging mijn moeder. Pas jaren later, na Diana's tragische overlijden, besefte ik dat ze dat effect ook op miljoenen anderen had gehad. Ideaal materiaal voor een film, dus. *(lacht)*'

Kristen Stewart & Pablo Larraín

KUBRICKS ERFENIS

Larraín en zijn scenarist Steven Knight (*Eastern Promises*, *Locke*) doorploegden tijdens hun voorbereidingen ontzettend veel boeken en ander materiaal. 'Uiteindelijk beseften we dat het er allemaal niet toe deed', zegt de cineast daarover. 'Een film over Diana maken is juist zo spannend omdat we allemaal een eigen beeld van haar hebben. Wat er op het witte doek gebeurt, wordt door iedereen op een hoogstpersoonlijke manier ingevuld. Ik vind het heerlijk dat elke kijker *Spencer* op een andere manier zal interpreteren.'

Een voor de regisseur verrassend populaire interpretatie stelt dat *Spencer* DNA deelt met de Stanley Kubrick-klassieker *The Shining*. De toekomstige ex-prinses doolt immers net zoals Jack Nicholsons getroebleerde personage rond in een statig landgoed dat gaandeweg meer en meer op een spookhuis begint te lijken. 'Zelf heb ik nooit aan die film gedacht,' lacht Larraín, 'maar hij zit ongetwijfeld in mijn bloed. Het is dus niet ondenkbaar dat zijn erfenis mijn beslissingen op de set indirect heeft beïnvloed. Ironisch genoeg waren de adembenemende *interior shots* in *Barry Lyndon*, een andere Kubrick-parel, wel een rechtstreekse invloed.'

MYSTERIE TROEF

Toen *Spencer* in juni 2020 op de filmmarkt van Cannes aangekondigd werd, haalde het nog te draaien project meteen het wereldnieuws. Kristen Stewart als Lady Di? Dat rook naar een bedenkelijk staaltje stuntcasting! ‘Toch was ze was de eerste actrice waaraan ik dacht’, aldus Larraín. ‘Er waren mensen rondom me die het niet zo’n goed idee vonden omdat ze Amerikaans is, maar dat vond ik bijzaak. In mijn ogen was Kristen perfect voor de rol. Ze heeft net als Diana iets heel mysterieus. Je kunt haar moeilijk lezen.’

Het valt echter niet te ontkennen dat Stewart door haar *Twilight*-verleden, enkele andere carrièrekeuzes en haar tumultueuze relatie met de paparazzi het aanzien van bijvoorbeeld *Jackie*-ster Natalie Portman ontbeert. ‘En toch heb ik Kristen altijd al een geweldige actrice gevonden’, zegt Larraín. ‘Kijk maar naar *Clouds of Sils Maria* en *Personal Shopper*, de films die ze met Olivier Assayas heeft gemaakt. Daarin is ze ronduit fantastisch.’

KROONGETUIGE

De teasertrailer die eind augustus gereleaset werd, werkte nog een laatste vooroordeel in de hand. Het *tracking shot* van enkele arriverende bolides, de close-ups van de koninklijke kostuums en het *hand-held shot* van een gestresseerde Diana in haar badkamer: het deed allemaal denken aan *The Crown*. En dan specifiek aan het vierde seizoen, waarin de Britse actrice Emma Corrin gestalte geeft aan Diana.

‘Ik heb alle afleveringen van *The Crown* gezien en was vanaf dag één een grote fan’, vertelt Larraín over de hitreeks. ‘Ik heb ze echter nooit als een probleem of voorbeeld beschouwd omdat we het onderwerp vanuit een totaal ander perspectief benaderen. *The Crown* vertelt niet alleen het verhaal van Diana, maar ook dat van de Queen, Charles en noem maar op. De serie gaat bovendien over de perceptie van tijd. Elke episode zoomt in op een bepaalde periode in de min of meer recente geschiedenis van de Britse koninklijke familie. Wij concentreren ons op drie dagen in Diana’s leven. Dat was al meer dan genoeg. *(lacht)*’

***SPENCER* SPEELT VANAF 15 DECEMBER IN DE BIOSCOOP**

CASSTL PRESENTS

DOLLS 人形

BEFORE X-MAS

Sunday, December 12, 2pm-10pm

Opening, edition presentation and collaborative workshop with artists

Carla Arocha Guillaume Bijl Daems Van Remoortere Ann Demeulemeester Flopsical Mekhitar Garabedian Chris Gillis Kati Heck Shayli Harrison Stefan Kartchev Vedran Kopljar Clara Lissens Rufus Mich Ria Pacquée Sven Rayen Stéphane Schraenen Renée Simons Luc Tuymans Dennis Tyfus Anne-Mie Van Kerckhoven Ken Verhoeven David Wauters...

Open Monday-Friday, 2pm-6pm till December 22

CASSTL 2021

Braziliëstraat 27, 2000 Antwerp - Belgium

TERE JEUGD

Wie Paolo Sorrentino kent van sprankelende films als *La grande bellezza* en *Youth*, zou niet vermoeden dat de Italiaanse regisseur een tragische jeugd achter de rug heeft. In het autobiografische *The Hand of God* gunt hij ons een blik op het drama dat hem als zestienjarige jongen overkwam. **RUBEN NOLLET**

Veel regisseurs blikken op een bepaald moment in hun carrière terug op hun jeugd. Kun je dat verklaren?
PAOLO SORRENTINO: 'Vroeg of laat beseffen we allemaal wat voor een unieke periode dat was. Als je jong bent, is alles nieuw. Je leert de wereld kennen en je ervaart de dingen heel intens. De herinneringen daaraan koester je voor de rest van je leven.'
Je verloor je beide ouders op je zestiende. Wat deed het met je om je emoties van toen terug te zien op het gezicht van de jonge acteur Filippo Scotti?
'Het was ontroerend om te merken hoe weerloos ik als jongen was. Fysiek lijkt Filippo niet op mij, maar qua houding en uitstraling des te meer. Als mensen me vragen wat ik in hem zag, is mijn eerlijke antwoord: "Niets." Want dat is precies wat ik op die leeftijd in mezelf zag. *(lacht)* Wat niet wegneemt dat hij een heel goeie acteur is.'
De film gaat niet alleen over jou en je familie, ook het Napels van de jaren tachtig komt aan bod.
'Die stad was toen net een jungle: leuk, opwindend, gewelddadig en gevaarlijk. Je kon er prachtige vogels zien, maar ook leeuwen tegen het lijf lopen.'
Voor de buitenwereld staat Napels zowat gelijk met de camorra, maar die zien we niet in de film.
'Nee, omdat ik niet met de georganiseerde misdaad in contact kwam. Mijn familie maakte deel uit van de middenklasse. Als ik al eens iemand ontmoette die het niet nauw nam met de wet, was het een sigarettensmokkelaar. *The Hand of God* is ook niet opgevat als een portret van Napels. De stad vormt het decor van het verhaal over een jongen die een man wordt.'

Paolo Sorrentino

Welke waarden kreeg je in die periode mee?
'Misschien heb ik mijn visie op het leven wel aan mijn ouders te danken. Al mijn relaties zijn gebaseerd op lichtvoetigheid en zelfironie. Ik vind het enorm belangrijk dat ik het leven en mezelf niet al te serieus neem.'
Wil je die levenshouding graag doorgeven?
'Ik heb zelf een zoon van achttien en ik merk dat zijn generatie zich meer zorgen maakt over de toekomst dan ik ooit gedaan heb. Het zou mooi zijn als een jonge persoon na het bekijken van *The Hand of God* uit de zaal komt met het gevoel dat er altijd hoop is, hoe pijnlijk het heden of verleden ook is. *(grinnikt)* Een paar jaar geleden zou ik gegarandeerd gezegd hebben: "Mijn films hebben nooit een boodschap!" Aan dat soort dingen merk ik dat ik oud word.'
In de marge van het verhaal duikt de figuur van Diego Maradona vaak op. Had je leven er anders uitgezien als hij in 1984 niet voor Napoli was komen spelen?
'Ongetwijfeld. Dat was voor mij als zeventienjarige jongen het belangrijkste moment in mijn leven.'
Wat heeft hij je bijgebracht?
'Hij bracht me voor het eerst in contact met kunst. Maradona was meer dan zomaar een voetbalspeler, hij oversteeg de werkelijkheid. En dat is precies wat kunst ook doet.'
Heb je hem ooit ontmoet?
'Eén keer, vluchtig. Vele jaren geleden speelde Napoli een Champions League-wedstrijd in Madrid, waar ik hem even zag. We hebben toen maar een paar woorden kunnen wisselen, want hij had ruzie met zijn lief. *(lachje)* Later, toen ik mijn Oscar voor *La grande bellezza* won, heeft hij me wel een video met felicitaties en een gesigneerd shirt van Argentinië gestuurd. Dat hangt nu bij mij thuis, als een relikwie.' V

***THE HAND OF GOD* SPEELT VANAF 1 DECEMBER IN DE BIOSCOOP**

SUPERSTORM

In *Spider-Man: No Way Home* wordt Tom Hollands versie van Spidey na een mislukte spreuk van Doctor Strange geconfronteerd met de slechteriken tegen wie de vorige bioscoopincarnaties van de jeugdige superheld het moesten opnemen. Onze vormgever maakt van de gelegenheid gebruik om een ode te brengen aan de bonte verzameling comicfiguren. **GEERT VERBIST**

SPIDER-MAN: NO WAY HOME SPEELT VANAF 15 DECEMBER IN DE BIOSCOOP

GEEN MAK SCHAAP

In *Lamb*, het regiedebuut van de IJslandse special effects-specialist Valdimar Jóhannsson, kruipt Noomi Rapace in de huid van Maria, een vrouw die samen met haar echtgenoot op een desolate boerderij rouwt om de dood van hun dochter. Tot de geboorte van een wonderlijk wezen verlichting lijkt te brengen. Een gesprek met de Zweedse steractrice over haar confrontaties met een schaap, de lokroep van sprookjesfiguren en haar overeenkomsten met Matthias Schoenaerts. **STEVEN TUFFIN**

Maria en haar man adopteren een sprookjesachtig schepsel dat ze Ada dopen. Zonder in detail te treden: had je geen schrik dat het wezen er in de afgewerkte film ridiculuul zou uitzien?
'Op een manier is elke film een sprong in het duister. Ik hou net van dat risico. Daarom zit ik nog steeds in het vak. Tegelijk boezemde Valdimar, onze regisseur, me tijdens ons eerste gesprek enorm veel vertrouwen in. Ik las niet alleen zijn scenario, maar bestudeerde ook zijn *lookbook* vol tekeningen, foto's en korte gedichten. Daaruit bleek dat hij enorm veel respect had voor Ada en haar band met Maria.'
Hoe kwam Ada tot leven? Had je een groene sok vast die later digitaal werd vervangen?
'Nee, we werkten voornamelijk met poppen en echte lammeren. Dat laatste vergde het nodige geduld. Voor een scène waarin Ada indommelt, moesten we proberen het echte dier in slaap te krijgen. De hele cast en crew zat superlang te wachten totdat het eindelijk leek te lukken, om plots opgeschrikt te worden door een luid geblaat. *(lacht)*'

'Ik merk steeds vaker dat de rolpatronen van weleer voltooid verleden tijd zijn.'

NOOMI RAPACE

De relatie tussen Maria en het schaap waarvan ze Ada 'ontvreemdt', is enorm gespannen. Hoe speel je zoiets?
'Niet. We leken ook concurrenten als de camera niet draaide. Er was een dag dat het dier me non-stop in de ogen bleef kijken terwijl ze met haar poten op de grond stampte. Ik reageerde daar echt venijnig op en dacht bij mezelf: het kind is van mij! Nadien merkte ik ook dat haar gemekker zich in mijn onderbewustzijn had genesteld, want het geluid achtervolgde me tot in mijn dromen. Mettertijd ben ik echter meer en meer sympathie voor haar beginnen te krijgen. Ze blaatte vooral uit radeloosheid omdat ze dacht dat ze haar kind echt kwijt was.'

***Lamb* is geïnspireerd op IJslandse folklore. Vertelden je ouders je gelijkaardige verhalen toen je klein was?**
'Er is geen rechtstreekse voorloper op ons verhaal, maar aan IJslandse mythen en sagen over fantastische schepsels geen gebrek. Zo zijn er verhalen over een heks én over een kat die stoute kinderen meenemen tijdens de kerstperiode. En ook voor waterelfen werd ik meermaals gewaarschuwd. Telkens als we op onze paarden een rivier overstaken, zei mijn grootmoeder: "Kijk niet naar beneden. De kans bestaat dat je niet aan hun lokroep kunt weerstaan." Waarop ik natuurlijk als een gek in het water begon te turen op zoek naar zo'n wezen. *(lacht)*'
In een tijdperk waarin diversiteit en gendergelijkheid voor en achter de camera hete hangijzers zijn, kun je de vraag stellen of een film over moederschap – wat *Lamb* au fond is – niet interessanter was geweest als hij door een vrouw was geregisseerd.
'Ik vind het discours over gendergelijkheid zeker niet onbelangrijk, maar ik merk steeds vaker dat de rolpatronen van weleer voltooid verleden tijd zijn. Ik heb mezelf bijvoorbeeld altijd meer mens dan vrouw gevoeld. Soms gedraag ik me heel vrouwelijk en op andere momenten lijk ik wel een man. Op de set gedroeg Valdimar zich bij momenten moederlijker dan ik en in de film straalt Maria's echtgenoot iets heel kwetsbaars uit. Maria is op haar beurt dan weer de drijvende kracht op de boerderij. Zij trekt het lam uit de moeder, zij rijdt met de tractor, enzovoort.'
Als er één film is waar je *Lamb* mee kunt vergelijken, is het wel *Gräns*, het moderne Zweedse sprookje over twee als mensen vermomde trollen die elkaar vinden...
'*(onderbreekt)* In die film worden de genderpatronen pas echt op hun kop gezet wanneer blijkt dat in de trollenwereld de mannen de kinderen baren. Ik ga trouwens met Ali Abbasi, de regisseur van *Gräns*, een vrouwelijke versie van Shakespeares *Hamlet* draaien. Sjön, die meeschreef aan *Lamb*, gaat zich over het scenario ontfermen. Ik kijk er enorm naar uit. Het is een project waar ik al lang van droom en dat ik zelf ga produceren.'
Maar eerst is er nog *Django*, de westernreeks waarin je na *The Drop* opnieuw naast Matthias Schoenaerts staat.
'Mijn goede vriend Matthias! Er zijn maar weinig mensen in de filmwereld met wie ik zo graag mee samenwerk. Ik heb het gevoel dat onze carrières heel vergelijkbaar zijn. Hij brak door met *Rundskop*, ik met *The Girl with the Dragon Tattoo*. Als we op de set van grote internationale producties zoals *The Drop* of *Django* staan, hebben we allebei nog steeds het gevoel dat we aan het dromen zijn. *(lacht)* Dat hij nog steeds in Antwerpen woont, vind ik ook zo mooi. Hij is een gevoelige ziel die graag verbonden blijft met de plek waar hij opgroeide. Wat een schat.'

***LAMB* SPEELT VANAF 5 JANUARI IN DE BIOSCOOP**

***First things first*: je spreekt in *Lamb* een aardig mondje IJslands.**
NOOMI RAPACE: 'Ik heb van mijn vijfde tot mijn achtste in IJsland gewoond omdat mijn stiefvader daarvandaan kwam. Daarna ben ik nog verschillende zomers teruggekeerd om te werken op de boerderij van mijn grootmoeder, die er tomaten en komkommers kweekte en paarden hield. Ik heb altijd het gevoel gehad dat ik in IJsland mijn echte ik heb ontdekt. Het land straalt een ruwheid en een echtheid uit waar ik me ontzettend comfortabel bij voel. Dat verklaart ook waarom ik meteen toehapte nadat ik het scenario van *Lamb* gelezen had. Het verhaal van een vrouw die in stilte lijdt onder een brutaal verlies? Laat maar komen! *(lacht)*'
Viel het mee om na al die jaren opnieuw IJslands te spreken?
'Mijn stiefvader en ik zijn altijd ruzie blijven maken in het IJslands, dat is misschien wel de beste manier om een taal te onderhouden. *(lacht)*'
We zien je in de film een lam uit een bevallend schaap trekken. Hoe bereid je je op zoiets voor?
'Daar ging een heel proces aan vooraf. Alleen niet het proces dat je zou verwachten. Op vrijdag rondde ik in New Orleans de opnames van een film af. Tijdens het weekend vloog ik over New York naar Reykjavik, om daarna nog eens zes uur in een auto te zitten die me naar de afgelegen filmlocatie van *Lamb* bracht. Op maandag zat ik in mijn trailer te wachten op het begin van mijn eerste draaidag, toen ik plots te horen kreeg dat er een lam op het punt stond geboren te worden. Ik holde naar de set, nam plaats voor de camera en trok zonder nadenken het dier uit zijn moeder. Nadien zei de man op wiens boerderij we filmden: 'Je bent een echt natuurtalent. Je mag altijd voor me komen werken als je acteercarrière begint te slabakken. *(lacht)*'

NIEUW PERSPECTIEF

Na zijn doorbraakfilm *Waltz with Bashir* en het minder succesvolle *The Congress* had de Israëlische regisseur Ari Folman genoeg van animatie. Op vraag van het Anne Frank Fonds keerde hij echter terug naar de tekentafel. Het resultaat is *Where Is Anne Frank*, een moderne, op kinderen gerichte bewerking van het beroemdste dagboek ter wereld. **RUBEN NOLLET**

Wat heeft je doen besluiten om opnieuw jaren van je leven aan een animatiefilm te wijden?
ARI FOLMAN: 'Simpel: ik heb *Het achterhuis* herlezen. Ik had Anne Franks dagboek als tiener al eens gelezen omdat het verplicht was op school, maar ik herinnerde me er niets meer van. Nu ik zelf pubers in huis heb rondlopen, vind ik het ongelooflijk dat een meisje van dertien dat boek heeft geschreven: het psychologische inzicht, de humor, het oog voor detail… Ik denk dat Anne een groot schrijver had kunnen worden.'
Heb je het niet in de eerste plaats gedaan om dit stuk geschiedenis aan een nieuwe generatie te introduceren?
'Dat was inderdaad mijn voornaamste motivatie. Ik heb weleens een herdenkingsdienst voor de Holocaust bijgewoond op een basisschool, maar dat was totale bullshit. De aanwezige kinderen hadden geen emotionele band met de verschrikkelijke gebeurtenissen van WO II. Zo'n herdenking heeft pas zin als je een nieuwe manier bedenkt om het verhaal te vertellen.'
Je vorige animatieprojecten waren op volwassenen gericht. Vergt een animatiefilm voor kinderen een andere aanpak?
'Absoluut. Dit was de eerste keer dat ik bij elke beslissing rekening hield met mijn publiek. Ik vond het cruciaal dat ze alles zouden begrijpen. Daarom dat ik mijn eigen kinderen voortdurend als klankbord heb gebruikt, wat ze me erg kwalijk nemen. Ze zeggen dat ik met deze film hun leven geruïneerd. *(grijnst)*'
Voor de soundtrack heb je twee mensen uit de rockwereld gestrikt: Karen O van de Yeah Yeah Yeahs en Ben Goldwasser van MGMT. Hoe ben je bij hen terechtgekomen?

'Max Richter schreef de muziek voor mijn vorige films, maar die is ondertussen – heel terecht – een grote ster geworden. Van Karen O raakte ik onder indruk toen ik in 2009 *Where the Wild Things Are* van Spike Jonze zag, waarvoor zij een deel van de score had geleverd. Ik vroeg haar voor *Where Is Anne Frank* omdat de film voor mij in de eerste plaats een coming-of-agedrama over twee tienermeisjes is. In mijn ogen was niemand geschikter om voor zoiets muziek te schrijven dan Karen. Nadat ik haar een ruwe versie had getoond, hapte ze onmiddellijk toe. Zij heeft er vervolgens Ben bij gehaald, die ik zelf niet kende.'
Je brengt de nazi's niet als mensen, maar als enorme, spookachtige wezens in beeld. Hoe kwam je op dat idee?
'Daar hebben we lang aan gezwoegd. Omdat ik maar geen ontwerp vond waar ik tevreden over was, heb ik aan mijn moeder – die de getto's en kampen overleefd heeft – gevraagd hoe zij als meisje de nazi's zag. Ze antwoordde dat ze zich zo klein voelde tegenover hen dat het wel bovenmenselijke figuren met perfecte proporties leken. Pas toen ze hen tijdens de processen van Neurenberg opnieuw zag, viel haar op hoe klein, lelijk en banaal ze echt waren. Daar heb ik me op gebaseerd. In de film hebben ze ook allemaal hetzelfde, expressieloze gezicht. Ik wou hen geen emoties geven omdat ik hen totaal niet begrijp, hoe hard ik ook probeer.' V

***WHERE'S ANNE FRANK* SPEELT VANAF 15 DECEMBER IN DE BIOSCOOP**

DE MEESTER & ZIJN MONSTERS

Ongelooflijk maar waar: in Guillermo del Toro's elfde langspeelfilm *Nightmare Alley* duikt géén enkel gedrochtelijk schepsel op. Het uitgelezen moment om de meest memorabele monsters uit het oeuvre van de Mexicaanse rasfilmer op een rij te zetten. **RUBEN NOLLET**

CRONOS (1993)

JESÚS GRIS

Del Toro's eerste monster zag er nog behoorlijk normaal uit. Jesús Gris is een grijze antiekhandelaar wiens leven een scherpe wending neemt wanneer hij in de voet van een engelenbeeld een mechanische scarabee aantreft. Die injecteert hem met een vloeistof die hem terug jeugdig maakt, maar hem ook zin geeft in mensenbloed.

MIMIC (1997)

DE JUDAS BREED

Een eerste kennismaking met Del Toro's fascinatie voor Frankenstein en het idee dat de menselijke scheppingsdrang vaak noodlottige gevolgen heeft. De Judas Breed zijn insecten die genetisch gemanipuleerd werden om dodelijke kakkerlakken uit te roeien. Dat deden ze ook, maar vervolgens evolueerden ze tot reusachtige beesten die op mensen jagen.

THE DEVIL'S BACKBONE (2001)

SANTI

Santi is de geest van een jongen die tijdens de Spaanse Burgeroorlog door een afgelegen weeshuis waart, terwijl het bloed uit zijn hoofd omhoog stroomt. De jongen verdween op de dag dat er op het binnenplein een enorme bom viel, die niet ontplofte. Als aan het licht komt wat hem juist overkwam, blijkt dat Santi een even tragisch als griezelig spook is.

BLADE II (2002)

JARED NOMAK

Van je familie moet je het hebben. Jared Nomaks vader wil via DNA-experimenten een ras van supervampiers creëren en gebruikte zijn zoon als proefkonijn. Nadat hij het zogenaamde *reaper virus* kreeg toegediend, veranderde Jared in een vraatzuchtig monster met een openklapbare onderkaak en – *surprise*, *surprise* – een grote dorst naar wraak.

HELLBOY (2004)

HELLBOY

In een poging om de Tweede Wereldoorlog in 1944 alsnog te winnen, haalden de nazi's tijdens een occult ritueel een demon naar de aarde. Het gehoornde wezentje werd opgevangen door een Britse professor en groeide uit tot een loyale agent van het Bureau voor Paranormale Research en Defensie. En een knuffelbare brompot.

PAN'S LABYRINTH (2006)

DE FAUN

Wanneer de jonge Ofelia zich in een oud doolhof waagt, ontmoet ze een faun, die in haar een prinses herkent en haar drie taken geeft. Volgens Del Toro is het wezen, dat doorheen de film jonger en jonger wordt, niet goed of slecht maar onverschillig – net zoals de natuur. Al koestert het overduidelijk gevoelens voor Ofelia.

CRIMSON PEAK (2015)

ENOLA SCIOTTI

Ooit was de Milanese Enola Sciotti gehuwd met een charmante Britse edelman, tot ze vermoord werd door zijn gestoorde zus. Nu waart ze als een angstaanjagende, uitgemergelde verschijning rond in hun landhuis. Haar felle kleuren zijn het gevolg van de rode klei waarin haar lichaam begraven werd.

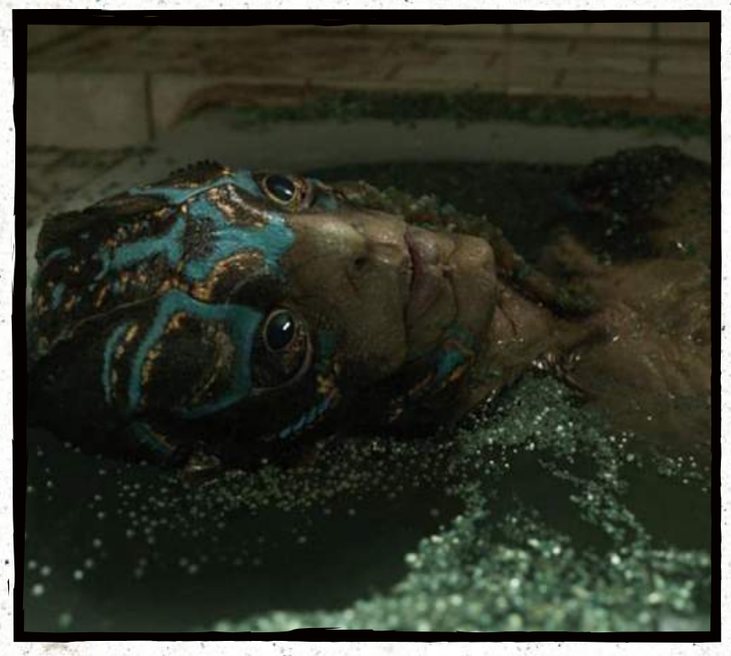
PACIFIC RIM (2013)

DE KAIJU

Gigantische creaturen die via een bres op de oceaanbodem vanuit een andere dimensie naar onze planeet komen geklauterd en de strijd aangaan met al even reusachtige robots. Uiteindelijk blijkt dat de schepsels biologische wapens zijn, ontworpen door een kwaadaardig buitenaards ras dat de aarde wil koloniseren.

THE SHAPE OF WATER (2017)

DE AMFIBISCHE MAN

Dit intelligente, mensachtige waterwezen zwom zorgeloos rond in het Amazonegebied, tot hij in 1962 door de Amerikaanse overheid in een lab in Baltimore werd opgesloten. Hij kan niet praten, maar stoot een geluid uit dat een mix is van vogelgetjilp, walvisgezang en Del Toro's eigen stem.

NIGHTMARE ALLEY (2021)

DE MENS

Er duiken in deze tweede bioscoopbewerking van het gelijknamige boek uit 1946 weliswaar geen afzichtelijke gedrochten op, maar in de films van Del Toro gaan de verschrikkelijkste monsters vaak schuil achter een menselijk gelaat. Wie zou hier de grootste griezel zijn: de 'helderziende' oplichter (Bradley Cooper) of zijn verleidelijke psychiater (Cate Blanchett)?

***NIGHTMARE ALLEY* SPEELT VANAF 21 JANUARI IN DE BIOSCOOP**

VAN DE POES

Was Louis Wain geniaal, krankzinnig of een beetje van beide? De tragikomedie *The Electrical Life of Louis Wain* laat het antwoord op die vraag in het midden, maar Benedict Cumberbatch zet de Britse kunstenaar neer als een man die je niet snel vergeet. **RUBEN NOLLET**

‘Kleur niet buiten de lijntjes. Blijf bij je leest. Handhaaf de status quo. Wees fatsoenlijk.’ Als Benedict Cumberbatch de mentaliteit van het Victoriaanse Londen omschrijft, krijg je niet het gevoel dat je de periode graag had meegemaakt. De man die de Britse steracteur in *The Electrical Life of Louis Wain* portretteert had echter geen keuze. Louis Wain werd in 1860 geboren met een hazenlip en was ook op andere vlakken een buitenbeentje. Hij was zo rusteloos dat hij allerlei disciplines combineerde: experimenteren met elektriciteit, opera’s componeren, maar vooral tekenen – als het moest zelfs met twee handen tegelijk. ‘Hij had een buitengewoon koortsachtige geest,’ zegt Cumberbatch, ‘maar hij voelde nooit de behoefte om zich daarvoor te verontschuldigen. Hij durfde zichzelf te zijn, wat anderen ook van hem dachten. Dat moet in die tijd extreem moeilijk zijn geweest.’

De film laat zien dat Wain geregeld met zijn hoofd tegen de muur liep, maar ook dat hij er niet alleen voor stond. Hij kon de beroemde schrijver H.G. Wells – een rolletje van Nick Cave – tot zijn supporters rekenen, net als een vooraanstaande tijdschriftuitgever die zijn tekeningen publiceerde. Zijn voornaamste steun en toeverlaat was de tien jaar oudere Emily Richardson (Claire Foy), die hij leerde kennen toen ze de gouvernante van zijn zussen werd. Hun relatie was een groot schandaal, maar ook daar trok hij zich niks van aan. ‘Vandaag waren ze waarschijnlijk een gevierd kunstenaarskoppel geweest’, zucht Cumberbatch. Erger was dat hun geluk van korte duur was: drie jaar na hun huwelijk overleed Richardson aan borstkanker.

Wains verhaal is onlosmakelijk verbonden met pyschisch lijden, iets waar zijn hele familie mee kampte. Zijn jongste zus werd op haar dertigste in een instelling opgenomen, terwijl hij zelf zijn ganse leven met psychoses worstelde. Dat is echter bijzaak, benadrukt Cumberbatch: ‘We wilden in de eerste plaats een geloofwaardige mens portretteren. Het klopt dat Louis anders was dan de rest en soms zijn greep op de werkelijkheid verloor, maar dat definieert hem niet. Daarom wordt er in de film ook geen diagnose van zijn aandoening gesteld.’

Cumberbatch hoopt dat *The Electrical Life of Louis Wain* duidelijk maakt dat je niet hoeft te wanhopen omdat je niet beantwoordt aan de norm. ‘Het taboe rond geestelijke gezondheid is nog niet weg’, merkt de acteur op. ‘Dat hebben we de afgelopen zomer gezien toen verschillende topatleten bezweken onder de druk. Ik kan niet geloven dat daar nog altijd zulke negatieve reacties op volgen. We moeten mensen die problemen hebben net met begrip en openheid behandelen, naar hen luisteren en hen duidelijk maken dat ze van waarde zijn. Dan kunnen er prachtige dingen gebeuren. Dat Louis zoveel kunst heeft gemaakt, is voor een groot deel te danken aan de liefde die Emily hem gaf tijdens hun korte tijd samen.’

Dat de naam Louis Wain vandaag nog altijd een belletje doet rinkelen, heeft hij ook aan zijn vrouw te danken. Hij genoot er als kind al van om de natuur te tekenen en specialiseerde zich als volwassene in landschappen en portretten van dieren. Toen hij zag hoe Emily op haar ziekbed troost vond bij een zwerfkat die ze Peter had genoemd, begon hij zich toe te leggen op het tekenen van poezen. In 1886 vulde hij in de kersteditie van *The Illustrated London News* elf pagina’s met 150 katten met menselijke trekjes. Het werk viel zodanig in de smaak dat Wain een vedette werd. ‘Hij gebruikte die dieren als symbool om de menselijke natuur weer te geven’, legt Cumberbatch uit. ‘Daarom sloegen zijn tekeningen ook zo aan. Los van het feit dat katten magische, mysterieuze, majestueuze en unieke dieren zijn, natuurlijk. *(lacht)*’ V

***THE ELECTRICAL LIFE OF LOUIS WAIN* SPEELT VANAF 29 DECEMBER IN DE BIOSCOOP**

PLAATJES BRAAIEN

Punch-Drunk Love, *Inherent Vice*, *Phantom Thread*… Meester-cineast Paul Thomas Anderson durft qua titelkeuze weleens abstract uit de hoek te komen. Zijn nieuwe film *Licorice Pizza* – vertaling: pizza van drop – lijkt op dat vlak de kroon te spannen. En toch is de achterliggende betekenis best concreet. Een groovy geschiedenisles! **STEVEN TUFFIN**

TERUG NAAR DE VALLEI

Net als in zijn klassiekers *Boogie Nights* en *Magnolia* neemt Paul Thomas Anderson – PTA voor de vrienden – de kijker in *Licorice Pizza* mee naar San Fernando Valley, de uit de kluiten gewassen achterwijk van Los Angeles aan de andere kant van de Hollywood Hills. Het komische coming-of-age-drama speelt zich af in het begin van de jaren zeventig, de hoogdagen van een lokale platenwinkelketen genaamd… Licorice Pizza.

IN IN EEN PLAAT?

Het iconische logo van de vinylzaken – nog steeds te zien op de T-shirts van menig hipster uit LA – was een vintage aandoende illustratie van een vrouw in een keukenschort die een dampende plaat serveert. De tekening dook voor het eerst in 1969 op toen James Greenwood in Long Beach de originele winkel opende. Dankzij opvallende promotiestunts – 'Niet tevreden? Geld terug!' – en sponsordeals met concertzalen kon hij al snel uitbreiden.

SUCCESSEN & SCHANDALEN

Greenwoods succes ging echter ook gepaard met de nodige schandalen. Zo werd hij beticht van het helen van elpees die gestolen waren in naburige platenzaken en sommige cassettes van Neil Diamond en Jimmy Buffett die bij hem over de toog gingen, bleken gebootlegde kopieën. In 1985, na een poging om de dalende vinylverkoop op te vangen met de verhuur van VHS-tapes, verkocht Greenwood de ondertussen 34 filialen tellende keten.

VOOR DE GRAP

Tot slot: Greenwood bedacht de naam van zijn platenzaken niet zelf, maar speelde leentjebuur bij Bud & Travis. Op een livealbum grapte het komische folkduo namelijk dat hun vorige plaat zo slecht verkocht had dat ze ondertussen als *licorice pizza* werd aangeboden in veevoederwinkels. Wedden dat de nieuwe PTA smakelijker is dan een pizza van drop? V

***LICORICE* PIZZA SPEELT VANAF 5 JANUARI IN DE BIOSCOOP**

BLIK OP MORGEN

Nadat hij zich voor *Beginners* en *20th Century Women* liet inspireren door zijn vader en moeder, baseerde indielieveling Mike Mills zijn nieuwe film *C'mon C'mon* op zijn ervaringen met zijn kind. Resultaat: een eigenzinnige roadmovie met Joaquin Phoenix als een radiojournalist die samen met zijn neefje de VS doorkruist om een reportage te maken. **RUBEN NOLLET**

Mike Mills zoekt de onderwerpen van zijn films graag dicht bij huis. De Amerikaanse cineast, fotograaf en grafisch ontwerper heeft dan ook geen doordeweekse familiegeschiedenis. Zijn moeder Janet was technisch tekenaar, zijn vader Paul een kunsthistoricus die zes maanden na de dood van zijn echtgenote – op zijn 75e – uit de kast kwam. Die opmerkelijke achtergrond leverde de grondstof voor twee films: Mills verwerkte de belevenissen van zijn vader in *Beginners*, terwijl zijn moeder de inspiratie leverde voor *20th Century Women*.

In zijn nieuwe film *C'mon C'mon* richt Mills zich op de jonge generatie. De film vertelt het verhaal van Johnny (Joaquin Phoenix), die het land rondreist om radio-reportages te maken. Wanneer zijn zus Viv (Gaby Hoffmann) zich over haar bipolaire ex moet ontfermen, vraagt ze Johnny om een paar weken op haar zoontje Jesse (Woody Norman) te passen. Het is het start-schot voor een filosofische roadtrip met twee personages die langzaam naar elkaar toe groeien.

Het idee haalde Mills uit gesprekken met Hopper, zijn negen-jarige kind met Miranda July, de kunstenaar en regisseur van onder meer *Me and You and Everyone We Know*. Als ik Hopper bij het begin van ons gesprek 'zijn zoon' noemen, verbetert de regisseur me meteen.

MIKE MILLS: 'Hopper is non-binair en gebruikt het voornaamwoord 'zij' om over henzelf te praten. We noemen hen ook 'ons kind'. Het idee dat je op je negende de moed opbrengt om non-binair door het leven te gaan, vind ik heel dapper. Maar ik wil er liever niet verder op ingaan.'

Wat is het primaire inzicht dat je aan je gesprekken met Hopper te danken hebt?

'Dat zo'n jonge geest constant tussen de intiemste en de meest omvattende thema's switcht. Of tussen ernst en onnozelheid. Vaak wordt een uitbundige lachbui gevolgd door een heel ernstige vraag als "Waarom bestaat racisme?" Alles loopt door elkaar. Als ouder weet je dat het je verantwoordelijkheid is om je kind bij de hand te nemen als jullie de straat oversteken. Wat het kind je leert, is dat je het ook bij de hand moet nemen om het langs het verleden en het heden naar de toekomst te leiden. Dat heb ik in de film proberen te verwerken.'

Ben je in je vaderrol moeten groeien?

'Hoewel ik altijd al dol op kinderen ben geweest, heeft het tot mijn 46e geduurd voor ik papa werd. Het vaderschap heeft mijn leven meer betekenis gegeven. Een kind krijgen is nog maar het begin. Nadien moet je je ouderrol elke dag invullen: aanwezig zijn, je kind gidsen en het helpen met praktische zaken. Gelukkig kan ik daarvoor bogen op Miranda's wijsheid. De manier waarop ik met Hopper omga, heb ik voornamelijk geleerd door haar en andere moeders te observeren. Vrouwen zijn nu eenmaal beter ontwikkeld dan mannen, daarom kunnen ze ook al die extra last op de schouders nemen, zowel biologisch als maatschappelijk. Dat heb ik verwerkt in de film: als Johnny en Jesse het even niet meer weten, nemen ze altijd contact op met Viv.'

'Jonge geesten switchen constant tussen de intiemste en de meest omvattende thema's.'

MIKE MILLS

Mike Mills

Hoe heb je de steden gekozen waar Johnny en Jesse naartoe reizen?

'Ik film graag op plaatsen die ik goed ken. Los Angeles is waar ik nu woon en New York is lang mijn thuis geweest. Daarnaast dacht ik spontaan aan Detroit en wilde ik zeker ook in New Orleans filmen omdat ik er veel vrienden heb. Het is een heel spirituele, emotionele, kwetsbare en gastvrije stad: de ideale plaats om de film te eindigen. Zo kwam ik aan vier fantastische steden voor mijn film, die bovendien elk een andere relatie met de toekomst hebben. Dat ze op de kaart ook nog eens een kruis vormen, was mooi meegenomen, want dat is een heel krachtig symbool.'

Het samenspel van Phoenix en de jonge Woody Norman is aandoenlijk. Hoe heb je hen zover gekregen?

'Ik zou mezelf een pluim kunnen geven voor de casting, maar eigenlijk had ik geen vat op de chemie tussen die twee. Het was alsof ze voorbestemd waren om samen te spelen. Het kon nochtans alle kanten uit, want Joaquin en Woody vonden het beter om elkaar vooraf niet te ontmoeten – de scène waarin Johnny in Los Angeles bij zijn zus aan de deur staat, was hun eerste echte kennismaking. Daarna hebben we chronologisch gedraaid en tegen het einde van de shoot, waren ze hechte vrienden geworden. Een van mijn favoriete momenten in de film is de scène waarin Johnny net flauwgevallen is en op bed ligt. Jesse gaat met zijn hoofd op hem liggen en ze houden elkaars hand vast. Dat was volledig hun idee.'

Wat bedoel je als je zegt dat de steden een verschillende relatie met de toekomst hebben?

'Detroit is hoe we vroeger de toekomst zagen, met gigantische autofabrieken vol arbeiders. New York vertegenwoordigde als toegangspoort tot de Nieuwe Wereld de toekomst voor veel migranten. New Orleans is anders, want door de klimaatverandering is de toekomst daar enorm in gevaar. En Los Angeles valt buiten het concept, vandaar dat Johnny er geen interviews doet.'

Waarom heb je *C'mon C'mon* in zwart-wit gedraaid?

'Daar zijn verschillende redenen voor. Ten eerste had ik iets in gedachten dat het midden houdt tussen een documentaire en een fabel van Aesopus. Daar is zwart-wit ideaal voor, want het tilt een film boven de realiteit uit. Ten tweede vergelijk ik zwart-wit graag met de pianomuziek van Erik Satie. Die is niet agressief of overdonderend, maar intiem. Ze laat genoeg ruimte voor de luisteraar om in te gaan zitten. En ten derde ben ik gewoon pretentieus. *(lacht)*'

Je jongste drie films waren achter-eenvolgens geïnspireerd door je vader, je moeder en je kind. De volgende zal dus logischerwijze over je huwelijk gaan?

'Miranda vermoordt me als ik onze relatie als inspiratiebron gebruik, dus dat is geen optie. Ik maak graag films over de mensen van wie ik hou, want het is de beste manier die ik ken om iets waardevols te vertellen. Het probleem is dat al mijn familieleden de revue al zijn gepasseerd, behalve... *(haalt zijn hond voor de webcam)* Dit is McGee en ze vraagt zich af waarom ik haar wakker heb gemaakt. Misschien kan ik haar een film geven! *(lacht)* In alle ernst: iemand gaf me onlangs de raad om mijn definitie van het woord 'familie' uit te breiden. Ik denk dat ik me daar maar eens op ga toeleggen.' V

***C'MON C'MON* SPEELT VANAF 26 JANUARI IN DE BIOSCOOP**

LEVEN NA DE DOOD

Na jaren van geruchten maken Neo, Trinity en The Machines een bioscoopcomeback in *The Matrix Resurrections*. Het ideale moment voor onze hoofdredacteur om zich opnieuw te verliezen in de filmfranchise die zijn leven mee koers gaf. **STEVEN TUFFIN**

De meeste cinemaliefhebbers hebben een lijstje met titels die cruciaal waren in de evolutie van hun filmliefde. Een persoonlijke greep: *E.T. the Extra-Terrestrial* omdat het de eerste film was die ik verschillende keren in de bioscoop zag toen hij uitkwam – yup, zo oud ben ik. *Howard the Duck* omdat ik voor het eerst tegen de stroom in durfde te gaan en hem – misschien misplaatst – meesterlijk vond. En *A bout de souffle* omdat die me deed beseffen dat artistiek en artyfarty niet synoniem hoeven te zijn.

En dan was er *The Matrix*. Tegen dat hij in de zomer van het fenomenale filmjaar 1999 de Belgische zalen had bereikt, was de hype al helemaal uit zijn voegen gebarsten. De film had niet alleen enkele maanden eerder een overrompelende indruk gemaakt aan de Amerikaanse *box office*, de gitzwarte goth-look van hoofdrolspelers Keanu Reeves en Carrie-Anne Moss dook reeds op in de straten van Antwerpen en de uitschuifbare Nokia-gsm die Laurence Fishburne zo cool hanteerde, was tot een heus hebbeding uitgegroeid.

'The Matrix Resurrections lijkt voort te borduren op de Christus-allegorie die diep in het DNA van de franchise zit.'

In een afgeladen zaal van Kinepolis Antwerpen – toen nog Metropolis – aanschouwde ik het scifispektakel van de Wachowski's voor het eerst. Om te beschrijven wat dit met me deed, verwijs ik naar een anekdote van Slavoj Zizek. De populaire cultuurfilosoof zag *The Matrix* in een bioscoop waar een verwarde man de hele tijd luidkeels zijn verwondering zat te uiten: "Dit kan toch niet echt zijn!?" Voor Zizek leverde het een vermakelijk metaschouwspel op omdat de film net gaat over de grens tussen schijn en zijn.

Toen ik enkele jaren later tijdens de masteropleiding filmstudies & visuele cultuur het bovenstaande las, voelde ik verwantschap met beide figuren. Enerzijds had *The Matrix* mijn interesse in filmtheorie en -filosofie flink aangewakkerd, anderzijds kon ik nog steeds vol verbazing genieten van de anime-, martial arts- en andere pulpinvloeden op wat ondertussen tot een franchise was uitgegroeid.

In 2003 hadden de Wachowski's namelijk *The Matrix Reloaded* en *The Matrix Revolutions* op de wereld losgelaten en laten we stellen dat de ontvangst niet bepaald warm was geweest. Ik bleef echter een *true believer* en schreef een eindwerk waarin ik de sequels vurig verdedigde met de stelling dat deel twee een bijna potsierlijk postmoderne ontdubbeling van deel één was en deel drie een terugkeer betekende naar haast klassieke Hollywoodcinema. Tijdens mijn onderzoek botste ik trouwens op een razend interessant artikel over de relatie tussen genderpatronen en het kostuumontwerp van het origineel, waardoor het nieuws dat Lana en Lilly Wachowski transvrouwen waren jaren later niet echt als een verrassing kwam.

Ondertussen is er over de fourquel *The Matrix Resurrections* al heel wat gezegd en geschreven. Hoe komt het dat – na die jarenlange geruchten over een reboot zónder de originele cast en crew – Lana Wachowski, Keanu Reeves en Carrie-Anne Moss toch van de partij zijn? Waarom zetelde Lilly Wachowski niet mee in de regiestoel? Wat heeft ervoor gezorgd dat Neo en Trinity elkaar niet lijken te herkennen? Had men Laurence Fishburne echt niet kunnen waarschuwen dat Morpheus door de jongere Yahya Abdul-Mateen II zou worden gespeeld? En was er bij Warner Bros. werkelijk niemand die had durven op te merken dat die ene poster er wat onnozel uitzag?

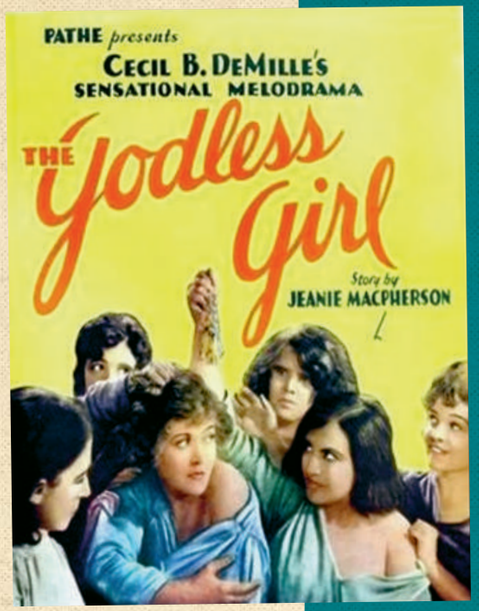
Eén ding staat volgens mij vast: met een releasedatum rond de kerstperiode en het woord 'verrijzenissen' in de titel lijkt *The Matrix Resurrections* gretig voort te borduren op de Christus-allegorie die in het DNA van de franchise ingebakken zit. Neo die na zijn opoffering in *The Matrix Revolutions* nu als een digitale heiland uit de dood herrijst? Dat zou in ieder geval verklaren waarom Keanu Reeves zijn John Wick-baardje mocht laten staan.

***THE MATRIX RESURRECTIONS* SPEELT VANAF 22 DECEMBER IN DE BIOSCOOP**

LOSGESLAGEN

West Side Story staat in de eerste plaats te boek als een musical, die veertig jaar na de bejubelde bioscoopbewerking van Robert Wise door Steven Spielberg een tweede cinema-adaptatie krijgt. Het is echter ook een verhaal over jeugddelinquentie, een onderwerp waar de Amerikaanse filmindustrie al decennialang een boontje voor heeft. Een wilde dans langs enkele misdadige must-sees. **ANKE BROUWERS**

THE GODLESS GIRL (1928)

Cecil B. DeMille maakte niet alleen Bijbelepossen zoals *Samson and Delilah* en *The Ten Commandments*. Zo gaat *The Godless Girl* over de gewelddadige confrontatie tussen twee opgedraaide jeugdbendes, de ene geleid door een uitgesproken atheïste, de andere door een godsvruchtige koorknaap. Geheel volgens de wetten van Hollywood vallen de twee als een blok voor elkaar, maar niet voordat er een dodelijk slachtoffer valt. De film schetst vervolgens een confronterend beeld van het leven in een hervormingsgesticht, waardoor DeMille kon inspelen op de nationale fascinatie met losgeslagen jeugd, zonder van sensatiezucht beschuldigd te worden.

WILD BOYS OF THE ROAD (1933)

De Grote Depressie zette in de jaren dertig niet alleen de wereldeconomie op zijn kop, ze had ook grote gevolgen voor de toekomstperspectieven van de Amerikaanse jeugd. Uit huis gezet of op de vlucht voor de nijpende armoede, zwermden jongeren massaal uit over het continent. Ze reden illegaal mee op treinen en veroorzaakten overlast op de plaatsen waar ze, al dan niet tijdelijk, afstapten op zoek naar onderdak, voedsel of werk. *Wild Boys of the Road* toonde vooral hoe kwetsbaar deze jongeren waren voor seksueel en ander geweld, en pleitte voor begrip en maatschappelijke solidariteit.

REBEL WITHOUT A CAUSE (1955)

Het jasje van James Dean, de lippen van Natalie Wood en het bloed dat vergoten wordt door een uit de hand gelopen weddenschap domineren het kleurenpalet van dit klassieke Technicolor-spektakel. Dat jongeren op een bepaald moment rebelleren tegen de status quo, is een bijna biologisch gegeven, maar in deze film – die van Dean voor eeuwig en altijd de posterboy van puberale rebellie heeft gemaakt – krijgen we vooral een portret van tieners met barstjes: ze zijn allemaal eenzaam, wanhopig en op zoek naar liefde, gevoelens die regisseur Nicholas Ray duidelijk donders goed begreep.

THE YOUNG SAVAGES (1961)

Met zijn uitgesproken sociaal-politieke bewustzijn sneed steracteur en producer Burt Lancaster in zijn films graag maatschappelijk relevante thema's aan. In *The Young Savages*, waarin hij het als openbare aanklager opneemt voor een jonge crimineel, zoomde hij in op armoede, etnische vooroordelen en bendegeweld. De filmcriticus van *The New York Times* noemde de film dan ook '*West Side Story* zonder de muziek en de romantiek'. Jeugddelinquentie is in dit verhaal het gevolg van een gefaalde maatschappij: de verloren jongeren die in de betonnen jungle van de grootstad moeten overleven, zijn slechts het slachtoffer van hun omstandigheden.

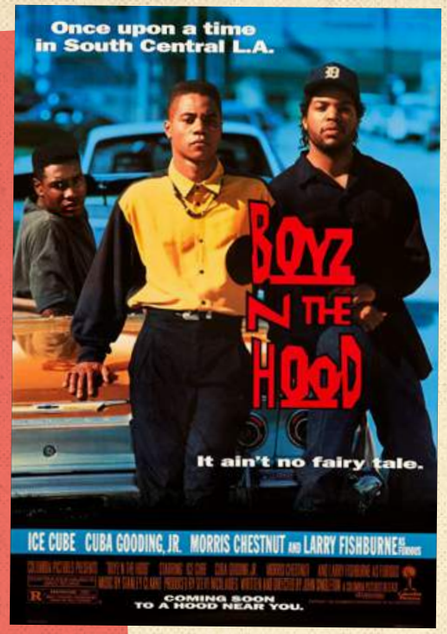
RUMBLE FISH (1983)

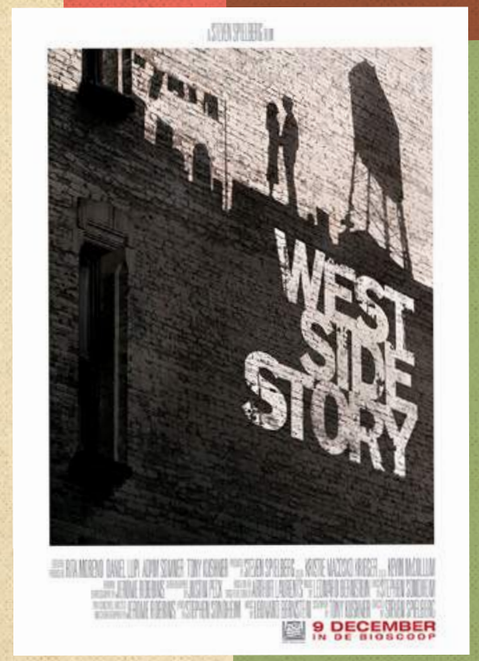
Niet *The Outsiders* maar *Rumble Fish* is Francis Ford Coppola's indrukwekkendste jeugddelinquentiefilm. Met zijn mysterieuze zwart-witfotografie, gestileerde beeldtaal en nerveuze soundtrack weet de film het fatalisme en de wanhoop waar de jeugd o zo gevoelig voor is perfect te vatten. De jonge nozem Rusty (toenmalig jeugdidool Matt Dillon) wil in de voetsporen treden van zijn grote broer, de voormalige bendeleider 'Motorcycle Boy' (Mickey Rourke in een James Dean-waardige vertolking). Zoals vaak leidt de combinatie van verwaarlozende ouders, opspelende hormonen en wapens naar een dramatische climax.

BOYZ N THE HOOD (1991)

De destijds vierentwintigjarige John Singleton debuteerde met een pakkend relaas over het bendegeweld in Crenshaw, een van de armste wijken van Los Angeles. Ook hier geen veroordeling van de jonge geweldenaars, maar wel een aanklacht tegen de manier waarop cynische stadsplanning, een racistisch stadsbestuur en negatieve spiralen zwarte jongeren generatie na generatie tot geweld en frustratie hebben veroordeeld. Dankzij Furious Styles (Laurence Fishburne) is er echter nog hoop: hij is de vaderfiguur, de denker en de leraar die elke eenzame, onzekere en tot geweld gedreven jongere nodig heeft om zijn leven op de rails te houden.

WEST SIDE STORY (2021)

Steven Spielberg gaat er prat op dat hij filmregisseur is geworden omdat hij als kind veel naar de bioscoop ging en de films van onder meer Cecil B. DeMille, Victor Fleming en Michael Curtiz verslond. Het lijkt dan ook vanzelfsprekend dat hij als puber een of meerdere vertoningen van *West Side Story* meepikte. De nostalgische liefde voor zowel de originele Broadwaymusical als de eerste bioscoopbewerking spatten in zijn versie van het scherm: er is de casting van Rita Moreno, de actrice die voor haar vertolking in de vorige cinema-adaptatie een Oscar won, het kleurenpalet doet denken aan de Technicolor-pracht van weleer en er wordt gretig geknipoogd naar de originele choreografieën. Moest je toch nog vrezen voor de combinatie van De Baard en De Musical: de legendarische songs zijn niet kapot te krijgen en Spielberg bevindt zich thematisch op vertrouwd terrein: uiteindelijk gaat *West Side Story* over de kracht van familiebanden en de – al dan niet realistische – American dream. V

***WEST SIDE STORY* SPEELT VANAF 8 DECEMBER IN DE BIOSCOOP**

GREENHOUSE TALENT PRESENTS

ENNIO MORRICONE

THE OFFICIAL CONCERT CELEBRATION

04.12.2022
PALEIS 12
BRUSSEL

ELTON JOHN

27 & 28.05.2023
SPORTPALEIS
ANTWERPEN

TICKETS: GREENHOUSETALENT.COM

GREEN HOUSE TALENT

Madres paralelas

REGIE Pedro Almodovar
CAST Penelope Cruz, Aitana Sánchez-Gijón, Milena Smit
SPEELDUUR 2u03
VANAF 1 december in de bioscoop

Grootmeester Pedro Almodovar analyseert de gespleten Spaanse identiteit in dit melodrama over twee vrouwen die min of meer op hetzelfde moment bevallen. In het verlengde van *Todo sobre mi madre* en *Julieta*. **CHRIS CRAPS**

The Lost Daughter

REGIE Maggie Gyllenhaal
CAST Olivia Colman, Dakota Johnson, Jessie Buckley
SPEELDUUR 2u01
VANAF 15 december in de bioscoop

Maggie Gyllenhaal maakt haar regiedebuut met een schrijnend drama à la *Pieces of a Woman*, over een Britse vrouw die op vakantie in Griekenland geconfronteerd wordt met haar tekortkomingen als moeder. **RUBEN NOLLET**

Riders of Justice

REGIE Anders Thomas Jensen
CAST Mads Mikkelsen, Nicolaj Lie Kaas, Nicolas Bro
SPEELDUUR 1u56
VANAF 22 december in de bioscoop

De Deense scenarist-regisseur Anders Thomas Jensen heeft het over toeval en trauma's in dit gekke wraakverhaal, waarin een zootje ongeregeld een motorbende wil aanpakken. Voor fans van vroeger Jensen-werk als *Adam's Apples* en *The Green Butchers*. **CC**

The Card Counter

REGIE Paul Schrader
CAST Oscar Isaac, Tiffany Haddish, Willem Dafoe
SPEELDUUR 1u51
VANAF 29 december in de bioscoop

Paul Schrader keert terug naar de thema's van *American Gigolo* en *Light Sleeper* in deze psychologische triller over een getraumatiseerde ex-militair die zich tijdens een gevangenisstraf in het kaartspel heeft verdiept. Met Oscar Isaac op zijn meest stoïcijns. **CC**

L'ennemi

REGIE Stephan Streker
CAST Jérémie Renier, Alma Jodorowsky, Emmanuelle Bercot
SPEELDUUR 1u45
VANAF 26 januari in de bioscoop

Stephan Streker puurt een intiem drama over noodlottige passie uit de zaak rond Bernard Wesphael, de Belgische politicus die beweerde dat zijn echtgenote zichzelf van het leven had beroofd. Doet qua sfeer aan *Damage* doet denken. **RN**

Op **vertigoweb.be** vind je elke woensdag nieuwe recensies!

DUBAI & ABU DHABI

Meest geboekte reis uit ons aanbod. Gemiddelde score van deze geliefde topper: 9,1/10!

7 zalige dagen vanaf € 999

INBEGREPEN:

- Vlaamse Blauwe Vogel-begeleiding vanuit Brussel
- Lijnvluchten vanuit Brussel met topairline Emirates (non-stop!)
- Knap & nieuw Hilton Hotel Dubai (* * * *)
- Nederlandstalige gids ter plekke
- Vier inbegrepen excursies
- Alle hoogtepunten: Burj Khalifa, dansende fonteinen, oud & nieuw Dubai, The Frame, Louvre Abu Dhabi...
- Inkomticket Wereldexpo!

Vermeld 'VERTIGO' bij boeking & ontvang een gratis ticket voor het grootste reuzenrad ter wereld (250 m hoog)!

ALLE INFO & BESCHIKBAARHEID:
www.deblauwevogel.be

AFREIZEN 2022: 20 en 25 februari, 22 maart (laatste kans om Wereldexpo te bezoeken!), 8 april (paasvakantie), 26 april (1 mei valt hierin), 24 mei (Hemelvaart), 31 mei (pinkstermaandag), 7 juni, 5 en 19 juli, 2 en 14 augustus (alle afreizen schoolvakantie juli / aug: zonder toeslag!), 13 en 20 september, 31 oktober (herfstvakantie), 22 november

deblauwevogel.be

DE BLAUWE VOGEL 1609 | REISFAMILIE CARLIER
LUIKERSTEENWEG 62 | SINT-TRUIDEN
ONTDEK ONS NIEUWE KANTOOR IN NIEUWPOORT!